

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI ISTRUTTORJA

MAGISTRAT DR MARSE-ANN FARRUGIA LL.D.

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 31 t'Awwissu 2022

Il-Pulizija
(Spetturi Eman Hayman)

vs

Melvin Zahra

DIGRIET

Il-Qorti,

1. Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra Melvin Zahra, ta' 38 sena, iben Emanuel u Maria Rosaria nee' Attard li twieled ġewwa Pieta' nhar it-03/03/1984, iddikjarat li jirrisjedi ġewwa l-indirizz 40, Flat 2, Triq il-Velleran, Fgura u detentur tal-karta ta' l-identita 149084M

Akkuzat talli nhar l-24 ta' Lulju 2021 għall-ħabta ta' 13:30hrs ġewwa Fgura:

1. Mingħajr il-ħsieb li joqtol jew li jqiegħed il-ħajja ta' ibnu Nathan Zahra Piscopo f'periklu ċar, volontarjament ikkaġuna īxsara fil-ġisem jew fis-saħħha, u ċioe' offiża ta' natura gravi fuq il-persuna ta' Nathan Zahra Piscopo, hekk kif iċċertifikat Dr. Joanna Thompson (Med Reg 4449);
2. Insulenta, hedded jew ingurja bi kliem jew b'mod ieħor lil ibnu Nathan Zahra Piscopo
3. Għamel ingurji jew theddid mhux imsemmija band'oħra fil-kodiċi kriminali lil ibnu Nathan Zahra Piscopo jew, jekk kien ipprovokat, ingurja b'mod li ġareg barra mill-limiti tal-provokazzjoni
4. Kellu fil-pussess tieghu ‘droga’ u/jew ‘sustanza psikoattiva gdida’ hekk kif definita fl-Artikolu 118A (1) tal-Kap 31 tal-Ligijiet ta’ Malta u dan bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Professjoni Medika u l-Professjoniċi li għandhom x’jaqsmu magħha. Kap 31 tal-Ligijiet ta’ Malta

Il-Qorti giet ġentilment mitluba li jekk jidrilha xieraq tordna ordni ta' trattament skond Art. 412D tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba wkoll f'każ ta' htija, sabiex tipprovd iċċall-persuni ta' Nathan Zahra Piscopo jew sabiex tinżamm il-bon ordni pubbliku, flimkien mal-piena applikabbli għar-reat, torbot lil Melvin Zahra billi tapplika l-Artikoli 382A et seq tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta, għal żmien li thoss xieraq u, jew torbot lil Malcolm Saliba [sic] b'obbligazzjoni tiegħu nnifsu taħt penali ta' somma ta' flus li tiġi iffissata mill-Qorti billi tapplika l-Artikoli 383 et seq tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta, għal zmien li thoss xieraq

Il-Qorti giet gentilment mitluba sabiex f'kaz ta' htija tikkundanna lill-akkużat/i ghall-hlas ta' spejjes li jkollhom x’jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitlu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

2. Rat li fis-seduta tas-6 ta' Lulju 2022, l-Ufficial Prosekurur irtira r-raba imputazzjoni fil-konfront tal-imputat.
3. Semghet ix-xhieda prodotti mill-Prosekuzzjoni, u rat id-dokumenti kollha ezebiti, u l-atti kollha ta' dawn il-proceduri.
4. Rat li fis-seduta tas-6 ta' Lulju 2022 il-partijiet irrimettew ruhhom ghall-provi dwar jekk hemmx ragunijiet sufficjenti sabiex l-imputat jitqiegħed taht att t'akkuza

Kunsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

5. Fis-seduta tas-6 ta' Lulju 2022 gie registrat is-segwenti verbal:

"Il-Qorti wara li semghet ix-xhud Nathan Zahra Piscopo li ma jixtieqx jixhed kontra l-imputat missieru u semghet ix-xhieda tal-istess Nathan Zahra Piscopo, wara li rat l-Artikolu 633(2) tal-Kodici Kriminali qed tezenta lix-xhud Nathan Zahra Piscopo milli jixhed.

Il-Qorti wara li semghet lix-xhud Renabella Piscopo li ma tixtieqx tixhed kontra l-imputat li jigi missier it-tfal tagħha u semghet ix-xhieda tal-istess Renabella Piscopo, u wara li rat l-Artikolu 633(2) tal-Kodici Kriminali, qed tezenta lix-xhud Renabella Piscopo milli tixhed."

6. F'dik l-istess seduta xehedu ukoll l-Ufficial Prosekurur l-Ispettur Eman Heyman u t-tabiba Dr Joanna Thompson.
7. L-Ufficial Prosekurur xehed kif Nathan Zahra Piscopo kellmu fil-prezenza ta' ommu Renabella Piscopo, u irraporta li kien hemm argument primarjament bejn u bejn l-imputat, li jigi missieru. Nathan Zahra Piscopo qal li waqt dan l-argument, l-imputat kien tah daqqa

ta' kitla fuq rasu, u ikkagunalu xi griehi, u ipprezenta certifikat mediku rilaxxat minn Dr Joanna Thompson. Huwa spega l-investigazzjoni kollha li ghamel fir-rigward ta' din l-allegazzjoni.

8. Dr Joanna Thompson Ritianne Buhagiar, tabiba il-Paola Health Centre, ikkonfermat bil-gurament ic-certifikat mediku rilaxxat minnha fl-24 ta' Lulju 2021, fejn iddikjarat li Nathan Zahra Piscopo kellu "*2cm laceration over left forehead, 3cm linear abrasion over left forehead.*" Hija ikklassifikat din il-ferita bhala wahda gravi.
9. L-imputat irrilaxxa stqarrija b'mod audiovizjali li giet ezebita fuq CD. F'din l-istqarrija huwa ghazel li ma jwiegeb ghal kwazi l-ebda domanda, u fir-risposti tieghu ghall-ftit domandi li wiegeb, huwa innega l-allegazzjonijiet li kienu qed isiru fil-konfront tieghu.
10. F'dan l-istadju tal-proceduri, il-Qorti trid tiddeciedi fuq il-kwistjoni ta' x'inhu l-livell ta' prova li trid tilhaq il-Prosekuzzjoni, sabiex din il-Qorti, bhala Qorti Istruttorja, tiddeciedi li jkun hemm ragunijiet bizzejjed sabiex l-imputat jitqiegħed taht att t'akkuza.
11. L-Artikolu 401(2) tal-Kodici Kriminali juza l-kliem "*ragunijiet bizzejjed biex l-imputat jitqiegħed taht att t'akkuza*". Fl-ewwel lok din il-frazi tfisser li l-livell ta' prova li trid tressaq il-Prosekuzzjoni irid ikun oghla minn dak ta' suspect ragonevoli li l-imputat ikkommetta r-reati li bihom jinsab akkuzat. Suspett ragonevoli jiggustifika arrest u tfittxija, pero mhux bizzejjed għal din il-Qorti bhala Qorti Istruttorja biex tiddeciedi li l-imputat għandu jitqiegħed taht att t'akkuza. Il-livell ta' prova mressqa mill-Prosekuzzjoni irid ikun iktar oħgli. Min-naha l-ohra, din il-Qorti bhala Qorti Istruttorja m'għand hawn tesigħi prova lill'hinn minn kull dubbju dettagħ mir-raguni – dik hija l-funzjoni tal-gurija jew tal-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali.
12. Fid-digriet **Il-Pulizija vs Dottor Lawrence Pullicino** moghti fis-17 ta' Marzu 1988, fejn qamet kwistjoni identika, din il-Qorti, diversament preseduta,¹ analizzat fil-fond il-kazistica in materja, u waslet għal konkluzjoni segwenti:

¹ Per Magistrat Godwin Muscat Azzopardi.

“Mill-gurisprudenza citata jidher illi jezisti cursus curiae fis-sens illi l-principju li għandu jigi uzat huwa fuq il-livell ta’ ezami ta’ possibilita sa massimu ta’ probabbilita, pero dejjem prima facie.”

13. Fis-sentenza **Il-Pulizija vs Joseph Lebrun** deciza fid-9 ta’ Frar 2007, il-Qorti Kostituzzjonali analizzat id-disposizzjonijiet li jirregolaw l-istruttorja u irriteniet hekk:

“Sinifikanti huwa l-fatt li, ghalkemm fl-istadju kontemplat fl-Artikolu 401(2) tal-Kodici Kriminali, il-Magistrat jiddeciedi biss fuq bazi ta’ prima facie – komparabbi ma’ decizjoni fil-kamp civili, li tittiehed kemm mill-Prim ’Awla u kemm mill-Qorti tal-Appell għal diversi finijiet, li hemm probabilis causa litiganti - u minghajr ma l-istess Magistrat jagħmel valutazzjoni tal-provi biex jara lil min jemmen jew, f’kaz ta’ zewg verzjonijiet opposti, liema verzjoni għandha tregi, fl-istruttorja il-Qorti hi obbligata li tigħġib u tikkonserva wkoll il-provi mressqa mill-imputat jekk dan jagħzel li jressaq tali provi f’dana l-istadju.

Fid-dawl ta’ dan li għadu kif ingħad, għalhekk, meta l-Qorti Istruttorja tiddeciedi li hemm ragunijiet bizżejjed biex l-imputat jitqiegħed taht att t’akkuza, galadbarba d-deċiżjoni hija wahda fuq bazi prima facie u minghajr ma jittieħed kont tal-provi mressqa mid-difiza, anke jekk dawn ikunu tressqu fl-istadju tal-istruttorja, ma jistghax jingħad li dik id-decizjoni hija “decisive for the determination of the criminal charge.” Dik id-decizjoni la tidħol fil-meritu u anqas tista tincidi fuq il-meritu – dejjem s’intendi jekk il-gudikant ma jkunx esprima ruhu b’tali mod li jkun qal aktar minn dak li kien meħtieg li jghid. Huwa proprju għalhekk li, fuq rinvju ghall-gudizzju magħmul mill-Avukat Generali skond l-Artikolu 370(3) jew 433(5) tal-Kodici Kriminali, l-istess Magistrat li jkun iddeċċieda li hemm ragunijiet bizżejjed biex l-imputat jitqiegħed taht att t’akkuza jista’ in segwitu jiddeciedi fil-meritu.”

14. Fis-sentenza Anthony Xuereb vs Il-Kummissarju tal-Pulizija deciza fit-23 ta' Settembru 2010, il-Qorti Kriminali² spjegat il-grad ta' prova tal-prima facie rikjest fi procedura ta' sfida kontra l-Kummissarju tal-Pulizija. Hija irriteniet hekk:

*"Din il-Qorti pero' jidhrilha illi f'dan il-kaz il-grad ta' prova rikjest huwa anqas minn dak ta' probabilita' w tagħmel referenza ghall-awtur **Blackstone** (at D6.21) meta jghid "thus, the standard of proof the prosecution are now required to satisfy at committal proceedings is very low, lower than that resting on plaintiff in civil proceedings. It is commonly expressed as establishing a prima facie case or case to answer."*

*Għad li hawnhekk **Blackstone** qed jirreferi ghall-“committal proceedings” u cioe' l-Istruttorja, l-analogija għandha tapplika għal dan il-kaz.*

Fil-kaz ta' kumpilazzjoni, l-Magistrat ma joqghodx jidhol fil-meritu tax-xhieda prodotta w jekk iwasslux ghall-hitja jew le, lanqas sal-grad tal-probabbli imma biss jara jekk jezistux ragunijiet (fit-test Ingliz “grounds”) sabiex jibghat l-atti lill-Avukat Generali ghall-konsiderazzjoni ulterjuri tieghu.

Hija importanti illi f'dan il-kaz il-Qorti ma tikkunsidrax ix-xhieda (evidence) izda biss tara jekk jezistux ragunijiet (the grounds) li huwa differenti minn kunsiderazzjoni tax-xhieda w dawn ir-ragunijiet huwa f'livell aktar baxx minn dak tal-probabbli.

Naturalment ma nistghux immoru l-estrem l-iehor u naslu biex nallokaw il-grad ta' prima facie għal dak illi huwa possibbli jew suspettuz. Fil-fatt f'R. vs Codan Qorti Kanadiza meta kienet qed tiddiskuti l-vera tifsira tal-kliem prima facie qalet “the mere possibility or suspicion that an accused is guilty is not enough to warrant his committal for trial. The Crown, however, need only show in the preliminary enquiry that the accused is probably guilty and any doubt in this respect should be resolved in favour of committal”.

² Per Imhallef Michael Mallia

Din is-sentenza tidher illi qed tezigi grad ta' prova fit għola minn dak illi jghalleml il-Blackstone, fejn, skond hu, l-prima facie hija “lower than that resting on a plaintiff in civil proceedings”.

Il-Qrati Maltin pero' donnhom sabu t-triq tan-nofs u meta jikkonsidraw provi prima facie, haga komuni hafna fil-kamp kriminali, għal dak li hu l-Istruttorja, jekk il-Magistrat jidhirlu illi provi migjuba quddiemu jistħoqqilhom aktar investigazzjoni, allura f'dak il-kaz huwa bizzejjed sabiex il-grad ta' prima facie jigi milhuq u l-kawza tkun tista' titkompli.”

- 15.** Fid-deċizjoni **Il-Pulizija vs Giovanni Calcaterra** deciza fis-17 ta' Frar 2014, il-Qorti Kriminali³ regħġet tenniet hekk dwar il-grad tal-prova tal-prima facie fl-egħluq tal-kumpilazzjoni:

“Il-Qorti tal-Magistrati bbazat id-deċizjoni tagħha fuq il-livell tal-prova tal-probabbli iddecidiet li l-provi milhuqa sa dak l-istadju ma jissodisfawx ‘gudikant dwar l-elementi kollha tar-reati ipotizzati almenu sal-grad tal-probabbli.’ Bir-rispett, dan hu zbaljat ghax il-grad li jrid jintlaħaq huwa ferm anqas minn hekk u jidhol x’imkien bejn il-possibli u l-probabbli. Jekk il-Magistrat ikun sodisfatt mill-provi mismugħa hemm almenu “a case to answer” li jimmerita aktar investigazzjoni, allura l-livell ta’ prova “prima facie” intlaħaq u l-proceduri jistgħu jitkomplew. Anke jekk ghall-grazzja tal-argument, il-provi jkunu ‘hearsay evidence’ dawn f’certi cirkostanzi jista’ jigi ikkunsidrati mill-Qorti meta jkunu ta’ ‘importanza sostanzjali, fuq il-meritu tal-kawza jew ikun jagħmel parti mill-meritu” (ara l-art. 598 COCP res applikabbi għall-kriminal bl-artikolu 645 tal-Kap. 9).

Għal decizjoni aktar approfondita tat-tifsira tal-prova “prima facie” il-Qorti tagħmel referenza għad-deċizjoni minnha mogħtija fl-atti tar-rikors “Anthony Xuereb vs Il-Kummissarju tal-Pulizija” deciza fit-23 ta’ Settembru 2010, ikkwotat mill-istess Magistrat Istruttur li pero deherlu li kellu jagħmel differenza bejn il-‘prima facie’ f’kaz ta’ sfida lill-Kummissarju (Art. 541 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta’ Malta) u r-ragunijiet sabiex imputat jitqiegħed taht att ta’ akkuza.

³ Per Imħallef Michael Mallia.

Din il-Qorti ttenni li t-tifsira hija wahda, tintuza fejn tintuza u dak li japplika ghall-isfida japplika wkoll għad-digriet tal-gheluq tal-kumplizzjoni.”

- 16.** Ghalkemm din il-Qorti hija konxja li kien hemm ukoll sentenzi u decizjonijiet fejn gie ritenut li l-grad tal-prova f'dan l-istadju għandu jkun dak tal-probabbli, din il-Qorti, kif preseduta, hija tal-opinjoni li l-grad tal-prova li għandu jigi sodisfatt f'dan l-istadju huwa dak ta' bejn il-possibbli u l-probabbli. Kull interpretazzjoni differenti tkun tfisser li allura ma hemm l-ebda distinzjoni fil-kamp civili fuq il-grad tal-prova bejn decizjoni meħuda fuq bazi *prima facie* u decizjoni meħuda fil-meritu, għaliex iz-zewg proceduri jirrikjedu prova sal-grad tal-probabbli. Tali interpretazzjoni ovvjament twassal għal konkluzjoni assurda fil-kamp civili. Għaldaqstant, il-grad tal-prova tal-prima facie fil-kamp civili huwa bil-fors inqas minn dak tal-probabilita. Din il-Qorti temmen ukoll li t-tifsira ta' “prova sal-grad ta' prima facie” fl-ordinament guridiku Malti għandha tkun wahda, tintuza fejn tintuza, kemm fil-kamp civili kif ukoll fil-kamp kriminali.
- 17.** Konsegwentement, għal fini tal-proceduri odjerni, huwa bizzejjed li din il-Qorti tkun sodisfatta li l-Prosekuzzjoni ressjet bizzejjed provi fl-egħluq tal-kumpilazzjoni, li jistgħu legalment u ragonevolment iwasslu lill-Imħallef/Magistrat jew gurija debitament indirizzata li jsibu htija. Anki jekk il-kwistjoni tkun wahda dibattibbi – ciee il-provi jistgħu ragonevolment iwasslu għal dikjarazzjoni ta' htija, izda jistgħu ukoll ragonevolment iwasslu ghall-konkluzjoni opposta – xorta jkun hemm ragunijiet bizzejjed biex l-imputat jitqiegħed taht att t'akkuza. Anke jekk il-provi imressqa mill-Prosekuzzjoni huma kontestati, din il-Qorti xorta trid tiddeciedi li hemm ragunijiet bizzejjed sabiex dan l-imputat jitqiegħed taht att t'akkuza, stante li m'hijiex il-funzjoni ta' din il-Qorti, bhala Qorti Istruttorja, li tiddeciedi definittivament il-kawza fil-meritu, imma biss li tiddeciedi jekk hemmx “ragunijiet bizzejjed”.
- 18.** Fid-dawl tal-konsiderazzjoni fuq esposti, din il-Qorti trid tiddeciedi jekk il-provi prodotti mill-Prosekuzzjoni sal-lum – liema provi jridu ovvjament ikunu provi ammissibbli – jistgħux (mhux necessarjament ser) iwasslu persuna ragonevoli li tikkonkludi li (1) gew

kommessi r-reati elenkati fic-citazzjoni u (2) li kien l-imputat li kkommetta dawn ir-reati, jew ghall-inqas uhud minnhom.

- 19.** Applikati dawn il-principji ghall-kaz odjern, mill-provi jirrizulta *prima facie* li fl-24 ta' Lulju 2021, Nathan Zahra Piscopo kien qed issofri minn feriti ta' natura gravi fuq mohhu. Pero il-Prosekuzzjoni ma ressqitx provi sufficjenti li jistghu iwasslu persuna ragonevoli tikkonkludi li l-imputat ikkommetta imputazzjonijiet li qeghdin jigu addebitati lilu. Kif diga inghad aktar il-fuq, dan ma garax minhabba xi nuqqas tal-Prosekuzzjoni, li debitament harrket lill-parti leza sabiex tixhed, izda ghaliex din il-Qorti laqghet it-talba ta' Nathan Zahra Piscopo u ta' Renabella Piscopo, l-ex siehba tal-imputat sabiex ma tixhidx
- 20.** Fin-nuqqas tax-xhieda tal-parti leza, u ta' l-unika xhud okulari li setgha kien hemm, il-provi prodotti mill-Prosekuzzjoni kontra l-imputat, ghalkemm huma provi ammessibbli, huma biss prova ta' l-informazzjoni li l-parti leza tat lil dawn ix-xhieda prodotti mill-Prosekuzzjoni, u li se mai setghu jikkorrobaw ix-xhieda tal-parti leza, kieku din xehdet. Pero dawn il-provi wahedhom certament mhux bizzej jed biex jindikaw htija, lanqas fuq bazi prima facie, stante li ma jikkostitwux prova tal-verita tal-fatti li rrakkontat lilhom il-parti leza. Dawn il-persuni li xehdu kollha hadu l-informazzjoni tagħhom minn dak li qaltilhom il-parti leza. La darba, il-parti leza ma xehditx, ix-xhieda ta' dawn il-persuni ma tistax tigi kkontrollata.
- 21.** Min-naha l-ohra fil-ftit domandi li ghazel li jwiegeb waqt l-interrogatorju tieghu, l-imputat cahad l-allegazzjonijiet li qed isiru fil-konfront tieghu.

Konkluzjoni

- 22.** Wara li nghalqet il-kumpilazzjoni tal-provi kollha migjuba quddiemha kontra l-imputat, u fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet fuq esposti, din il-Qorti tiddeciedi illi:

1. tastjeni milli tiehu konjizzjoni tar-raba' imputazzjoni stante li din giet iritirata mill-Prosekuzzjoni fil-mori tal-proceduri;
2. tiddikjara li m'hemmx ragunijiet bizzejed biex l-imputat jitqieghed taht att ta' akkuza fir-rigward tal-imputazzjonijiet l-ohra, u konsegwentement tordna l-liberazzjoni tieghu mill-imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tieghu.

23. Il-Qorti tordna li l-atti ta' din il-kumpilazzjoni jintbagħtu lill-Avukat Generali fiz-zmien mogħti mil-ligi, flimkien mal-oggetti kollha li għandhom x'jaqsmu mal-htija.

Magistrat

Doreen Pickard

Deputat Registratur